

ESTUDO SOBRE A SITUACIÓN LABORAL DAS ENXEÑEIRAS TÉCNICAS INDUSTRIAIS

1. Evolución da muller na universidade. Breve reseña histórica	7
2. Datos estadísticos de titulacións. Mulleres en enxeñería técnica industrial	9
3. Estudo situación laboral	10
Datos persoais	10
COLEXIADOS:	10
COLEXIADAS:	10
Formación	11
Procura de emprego	12
Entrevistas realizadas antes de atopar un primeiro emprego	12
Posibilidade de ascender na empresa	13
Postos de responsabilidade	13
Cambios de vestiario en determinadas empresas	14
Acoso laboral	14
Rexeitamento ou discriminación	14
Medidas de conciliación	15
COLEXIADOS:	15
COLEXIADAS:	15
Promoción profesional	16
Diferenzas salariais	16
Importancia no traballo	17
Carreira profesional	17
4. Entrevistas	18
ENTREVISTA COLEXIADA CON 11 ANOS DE EXPERIENCIA NA PROFESIÓN	18
ENTREVISTA COLEXIADO SENIOR	19
ENTREVISTA COLEXIADA CON 3 ANOS DE EXPERIENCIA	20
ENTREVISTA COLEXIADA CON 5 ANOS DE EXPERIENCIA	21
ENTREVISTA COLEXIADO CON 4 ANOS DE EXPERIENCIA	22
5. Conclusións	23

A irrupción da muller, nos últimos anos, na nosa profesión constitúe un dos exemplos que con maior evidencia dan fe, moi significativamente, do peso da muller na sociedade actual.

Si, porque se outrora houbo un sector onde a presenza feminina era testemuñal este era, sen dúbida, o da enxeñería. En cambio, na actualidade, constatamos que a cifra de Enxeñeiras Técnicas Industriais dentro do colectivo galego, roza xa o 20% do total.

É evidente que as políticas de igualdade que tenden a garantir a equidade en obrigacións e dereitos entre mulleres e homes, teñen madurado para conseguir que, polo menos sobre o papel, váiase progresando na aceptación integral da igualdade, como concepto de aplicación transversal en todos os segmentos e terreos da nosa sociedade.

Con todo, queda moito por facer ata conseguir que a práctica real do concepto de igualdade fágase oco e lugar, de modo natural, no día a día; por iso, toda acción é pouca para alcanzar devanditos obxectivos coa maior prontitude. Coeticor, sensible a esta temática e como axente intermedio de notable influencia, decidiu fai uns meses nun movemento, unha vez máis, pioneiro no ámbito dos Colexios Profesionais, promover e impulsar a creación da súa propia COMISIÓN DE LA MUJER, co fin de dispor dunha referencia cualificada e directa da problemática que incumbe a tan importante colectivo, téndoo así en conta para tomar decisións ou emprender iniciativas.

Por iso é polo que a Xunta de Goberno apoie e apoie con plenitude este traballo elaborado pola activa COMISIÓN DE LA MUJER do Colexio, para dar a coñecer publicamente datos reais que avalan e permiten emprender a execución de propostas ou suxestións axustadas á realidade, para empuxar o máis decididamente posible cara á consecución de obxectivos de IGUALDADE.

Xunto co agradecemento do Colexio á Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar da Xunta de Galicia polo seu apoio financeiro, desexo pór de manifesto o parabén da Xunta de Goberno ao eficiente equipo que realizou este estudo prestándolles o noso ánimo máis entusiasta para que persistan na súa tarefa.

A Coruña, decembro de 2008.

Edmundo Varela Lema.
Decano Coeticor

Estudo sobre a situación laboral das Enxeñeiras Técnicas Industriais

1. Evolución da muller na universidade. Breve reseña histórica

Na Universidade española de fai cincuenta anos, só o 13% dos estudantes eran mulleres; hoxe son o 52%. Entón as profesoras representaban o 4% do corpo docente; agora son un terzo do profesorado. Se fai medio século a inmensa maioría das alumnas estudaba Letras, agora distribúense en todas as carreiras, aínda que aínda estean menos representadas nas Técnicas.

Tamén custou que a Universidade española abrísease ás mulleres. Aínda en 1841, dise que Concepción Arenal acudía como oínte á Facultade de Dereito de Madrid disfrazándose de home. Aínda que non obtivo título oficial, chegou a ser unha experta socióloga e penalista. En 1858 inaugurouse a primeira Escola Superior de Maxisterio, centro do que saírían lexións de mulleres para exercer unha profesión, compatible coa atención do fogar, pero mal paga (como as de administrativa, funcionaria ou enfermeira, ás que tamén se dedicaban moitas mulleres).

Cara a finais de século, as pioneiras na Universidade española van obtendo os seus títulos: primeira licenciada en Ciencias Exactas (1880), en Farmacia (1881), en Medicina (1882)... En 1888 autorizouse a matrícula feminina na Universidade sen permiso previo do pai ou do marido. Esta medida facilitou o trámite ás escasísimas alumnas que entón frecuentaban as aulas. En 1910 iniciouse un lento despegamento mediante a Real Orde dada por Alfonso XIII, que significou un acceso máis amplo das mulleres.

Ao final da ditadura de Primo de Rivera, en 1930, as universitarias españolas representaban o 5% do total. Por entón, destacaron Victoria do Partido Radical Socialista, primeira muller en ingresar no Colexio de Avogados de Madrid, ou Pilar Careaga, primeira enxeñeira industrial, que chegaría a ser alcaldesa de Bilbao durante a etapa franquista. En 1931 María Zambrano obtén cátedra de Filosofía na Universidade Central de Madrid.

A lenta pero ascendente incorporación feminina á Universidade débese a factores diversos: desde os ideolóxicos (a educación como vía de emancipación da muller), aos demográficos (ao aumentar a esperanza de vida os fillos tardan en herdar e buscan unha saída na preparación profesional), ata os sociais (importancia crecente da clase media urbana, que ve na Universidade un medio de mellorar a súa posición social). Por estes e outros motivos a proporción de mulleres respecto ao total de alumnos alcanza en 1940 o 14%.

Da postguerra a hoxe, a presenza de mulleres na Universidade experimentou un cambio radical. Non só pasou dunha taxa do 13% ao 52% do alumnado, senón que son patentes os cambios na distribución de matrículas: segue habendo moitas mozas en Letras, Dereito e Farmacia, pero aumentou sensiblemente o seu número en carreiras sanitarias e técnicas.

En 1997 o 69% dos estudantes de Medicina foron mulleres, igual que o 60% dos médicos menores de 30 anos. Ademais, mentres en 1975 só o 5% do alumnado das Universidades Politécnicas era feminino, en 1995 foi o 27,3%, con maior incidencia en Arquitectura e Informática.

Nos últimos anos no conxunto da poboación universitaria española, elas son máis da metade, concretamente o 53%. Tamén son maioría na porcentaxe de graduados por curso, representando o 58%.

Pero cando falamos de carreiras técnicas a porcentaxe de mulleres non supera o 27% na media das universidades españolas, analizando en conxunto as públicas e as privadas.

2. Datos estadísticos de titulacións. Mulleres en enxeñería técnica industrial

Recavando datos do Instituto Nacional de Estatística, por titulación de Enxeñería Técnica Industrial, Sexo e Ano vemos como evolucionou o número de titulados e tituladas nos últimos 9 anos.

Na totalidade das Universidades Españolas, tanto públicas como privadas, foise incrementando gradualmente a porcentaxe de mulleres que remataron os seus estudos de Enxeñería Técnica Industrial (salvo no ano 2002) sen chegar a alcanzar o 27%.

Analizando os datos nas universidades galegas obtemos uns resultados que difieren da media nacional.

Así vemos, como na Universidade de Coruña unicamente o número de tituladas supera lixeiramente a media nacional no ano 2007 con 27,20% de mulleres que obteñen o título.

Na Universidade de Vigo, a porcentaxe de mulleres que saen tituladas é igualmente inferior á dos homes pero foi superior á media nacional nos anos 2001, 2004, 2006 e 2007.

Na Universidade de Santiago é donde nos encontramos que as mulleres que saíron tituladas nos últimos anos, non so supera en grande medida a media nacional, sino que é superior en tódolos casos á dos homes.

	1999		2000		2001	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
Universidade de A Coruña	80,95%	19,05%	74,37%	25,63%	78,14%	21,86%
Universidade de Santiago de Compostela	25,00%	75,00%	45,45%	54,55%	33,96%	66,04%
Universidade de Vigo	79,53%	20,47%	77,02%	22,98%	68,50%	31,50%

	2002		2003		2004	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
Universidade de A Coruña	75,93%	24,07%	78,83%	21,17%	80,00%	20,00%
Universidade de Santiago de Compostela	46,55%	53,45%	40,58%	59,42%	36,00%	64,00%
Universidade de Vigo	76,60%	23,40%	76,35%	23,65%	72,80%	27,20%

	2005		2006		2007	
	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres	Homes	Mulleres
Universidade de A Coruña	78,22%	21,78%	82,02%	17,98%	72,07%	27,93%
Universidade de Santiago de Compostela	37,84%	62,16%	43,82%	56,18%	39,74%	60,26%
Universidade de Vigo	76,39%	23,61%	67,12%	32,88%	72,94%	27,06%

3. Estudo situación laboral

Na realización deste estudo participaron un total de 5569 colexiados e colexiadas dos colexios da Coruña (incluíndo Ferrol e Santiago), Vigo, Lugo e Ourense.

Cunha participación total dun 2,54%, un 1,92% de colexiados e un 5,51% de colexiadas.

Datos persoais

COLEXIADOS:

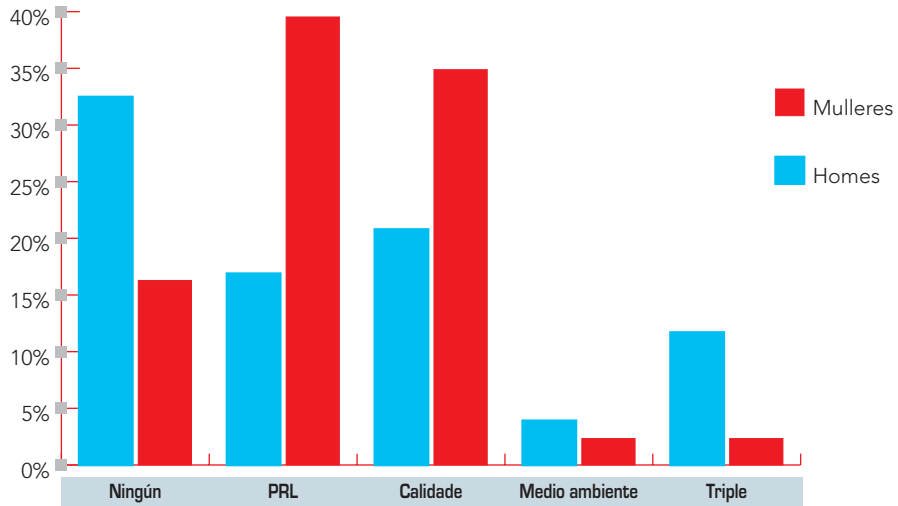
- Idades comprendidas entre os 23 e 68 anos
- Entre 0 e 43 anos traballados
- Con fillos un 40% deles

COLEXIADAS:

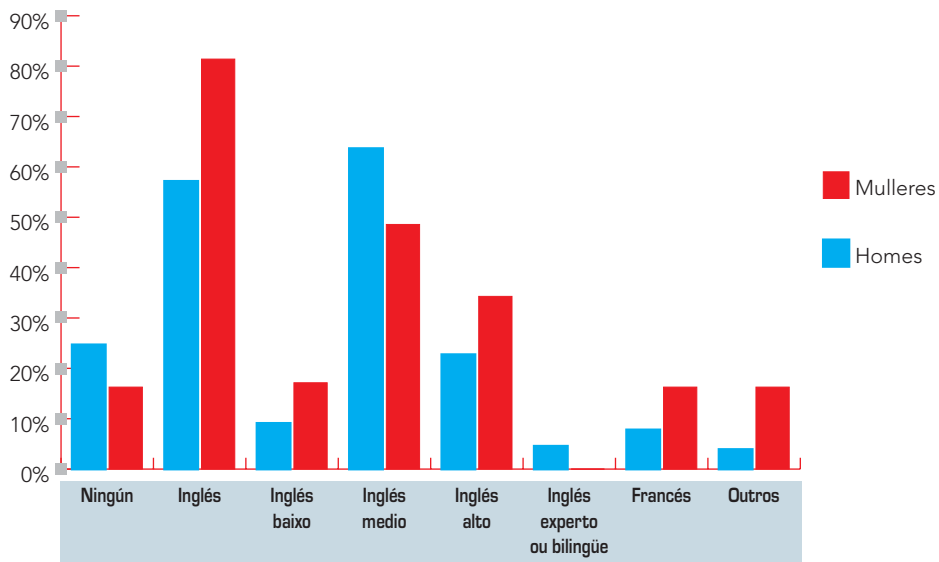
- Idades comprendidas entre os 25 e 45 anos
- Entre 0 e 25 anos traballados
- Con fillos un 13,69% delas.

Formación

* Masters e Cursos

* Idiomas

Procura de emprego

Á hora de atopar traballo tiveron dificultades o 16,88% dos colexiados fronte ao 34% das colexiadas.

Un 80,62% dos colexiados afirma non atopar dificultades para atopar traballo mentres que un 63,64% das colexiadas tampouco tivo dificultades.

Están traballando como Enxeñeiros Técnicos Industriais o 79,22% dos colexiados e o 75% das colexiadas, que participaron no estudo

Entrevistas realizadas antes de atopar un primeiro emprego

Só 1: 36,36% dos colexiados e 34,09% das colexiadas

Entre 2 e 5: O 2,60% dos colexiados e o 2,27 % das colexiadas

Entre 6 e 10: O 41,56% dos colexiados e o 38,64% das colexiadas

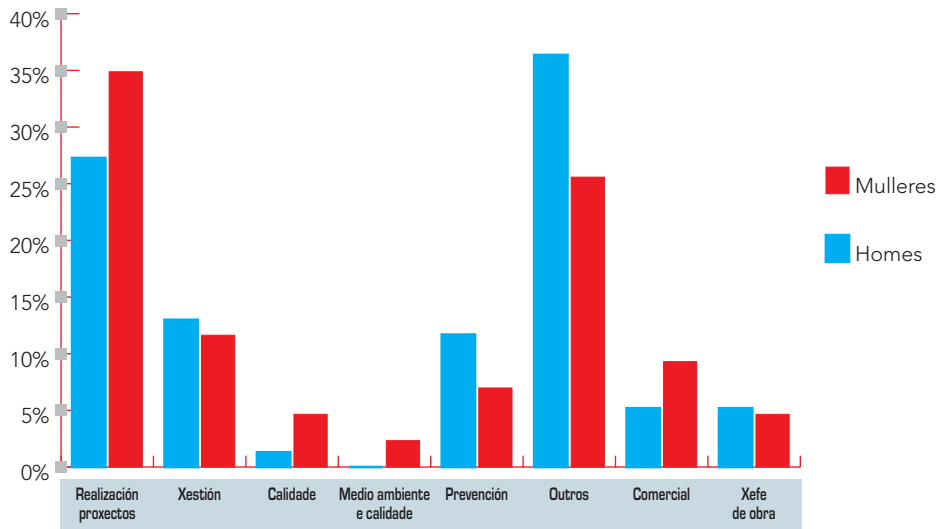
Mais de 10: O 3,90% dos colexiados e o 9,09% das colexiadas

Non sabe ou non contesta: O 18% dos colexiados e o 19% das colexiadas

Fanse unha serie de cuestións sobre as entrevistas de traballo que se reflicten na seguinte táboa:

Entrevistas	Colexiados			Colexiadas		
	Si	Non	Ns/Nc	Si	Non	Ns/Nc
¿Dan importancia ao estado civil?	16,88%	83,12%	0%	47,73%	47,73%	4,55%
¿Dan importancia a ter fillos?	11,69%	85,71%	2,60%	54,55%	38,64%	6,62%
¿Nalgunha entrevista dixéronche de antemán que querían un home para o posto?	15,58%	84,42%	0%	25,00%	50,00%	25,00%
Nalgunha entrevista ¿dixéronche de antemán que querían unha muller para o posto?	2,60%	0,00%	97,40%	15,91%	81,82%	2,27%
Os que teñen fillos, ¿tiveron que xustificar que estes non suporían un problema para desempeñar o seu traballo?	6,45%	93,55%	0%	0%	83,33%	16,67%

Tipo de traballo desempeñado:

Posibilidade de ascender na empresa

O 53,25% dos colexiados di ter posibilidades de ascender no seu traballo actual, fronte ao 37,66% que non ten posibilidades.

En canto ás colexiadas, o 34,09% ten posibilidades de ascender fronte ao 50% que non ten posibilidades.

Postos de responsabilidade

Preguntados sobre se na empresa na que traballan algún posto de responsabilidade está ocupado por unha muller, o 75,32% dos colexiados di que si, e o 63,64% das colexiadas di que si.

Importante é o dato recollido en tipo de traballo ou posto ocupado, onde un 5,19% dos colexiados está en postos de dirección ou xerencia mentres que non hai ningunha colexiada nalgún destes postos.

O 71,43% dos colexiados ten un posto de igual responsabilidade que os seus compañeiros, o 23,38% ten un posto de maior responsabilidade e o 2,60% ocupa un posto de menor responsabilidade que os seus compañeiros.

O 77,27% das colexiadas teñen un posto de igual responsabilidade que os seus compañeiros, o 13,64% ten un posto de maior responsabilidade e o 9,09% ocupa un posto de menor responsabilidade que os seus compañeiros.

Cambios de vestuario en determinadas empresas

De todos é sabido a política dalgunhas empresas de impor aos seus traballadores unha vestimenta determinada. Traxe no caso dos homes e prohibición de roupa informal en mulleres. Nalgúns casos isto vén reflectido no contrato de traballo e noutros casos, vén imposto nun momento determinado.

Preguntados sobre isto, un 5,19% dos colexiados e un 6,82% das colexiadas afirman ter que cambiar a súa forma de vestir por unha causa inxusta.

Acoso laboral

Sobre o acoso laboral ou mobbing, un 5,19% dos colexiados e un 2,27% das colexiadas afirma habelo sufrido nalgún momento da súa vida laboral.

Aínda que só unha mínima representación de colexiados e colexiadas afirma sufrir acoso laboral, non por iso imos restarlle importancia.

Xunto coa resposta do cuestionario, unha colexiada contábanos como logo de incorporarse ao seu posto de traballo tras a baixa por maternidade, na súa empresa retiráronlle as funcións que desempeñaba antes de ser nai, e aí comezou unha etapa complicada no seu traballo que ela denominou situación de acoso laboral. Comentounos que a súa única saída foi denunciar e que para iso non contou con ningunha axuda, senón que tivo que facelo soa.

Rexeitamento ou discriminación

Sobre se senten algún tipo de rexeitamento, discriminación ou dificultade para desempeñar o seu traballo por cuestión de xénero contéstanos o seguinte

Colexiados			Colexiadas		
Si	Non	Ns/Nc	Si	Non	Ns/Nc
1,30%	92,21%	6,49%	25%	70,45%	4,55%

Medidas de conciliación

Preguntados sobre se na empresa na que traballan hai medidas para a conciliación entre a vida laboral e familiar,

Colexiados: O 41,56% contesta que si e o 50,65% contesta que non mentres que o 7,79% non sabe ou non contesta.

Colexiadas: O 34,09% contesta que si e o 56,82% contesta que non, mentres que o 9,09% non sabe ou non contesta.

Entre as medidas que hai, contéstanos o seguinte:

COLEXIADOS:

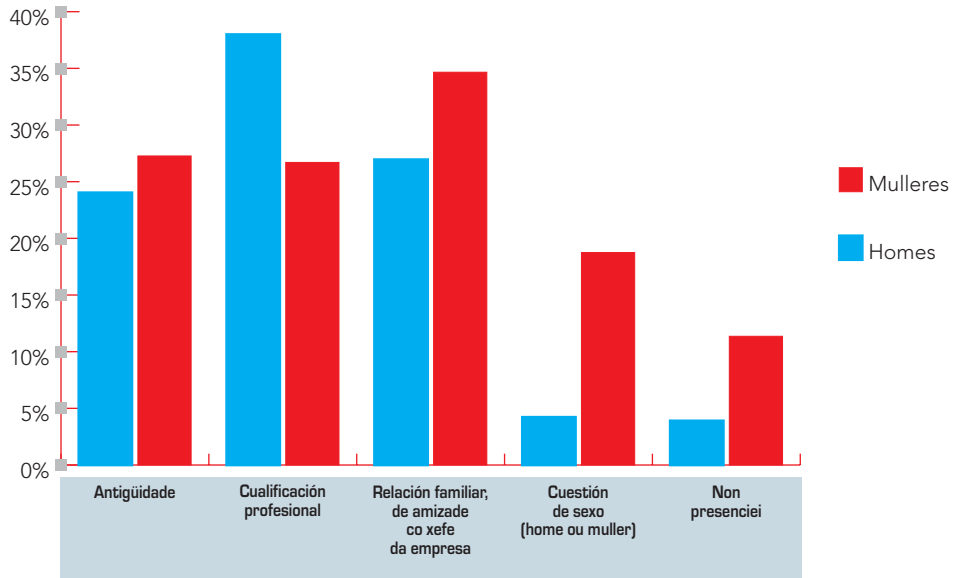
- Redución de xornada laboral
- Horario flexible
- Axuste xornada semanal segundo necesidades
- Teletraballo
- Axudas para gardería - Xornada no verán e venres pola tarde libres

COLEXIADAS:

- Redución de xornada laboral
- Horario flexible
- Axudas para gardería
- Programa Equal
- Xornada no verán e venres pola tarde libres

Promoción profesional

Preguntados sobre que creen que influe na promoción profesional, mostramos na seguinte gráfica as despostas.

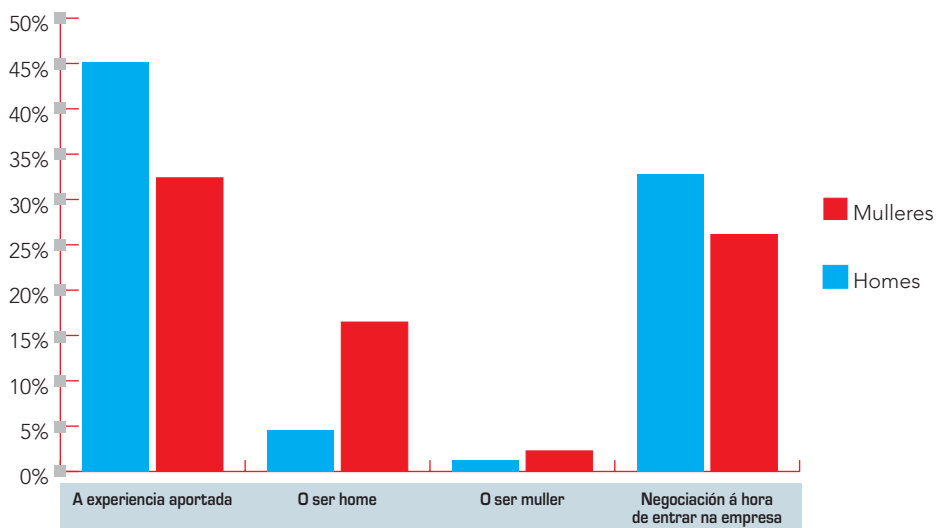

Diferenzas salariais

Preguntados sobre se cobran igual que os seus compañeiros, contéstanos o seguinte:

	Colexiados			Colexiadas		
	Si	Non	Ns/Nc	Si	Non	Ns/Nc
	62,34%	27,27%	10,39%	47,73%	40,91%	11,36%

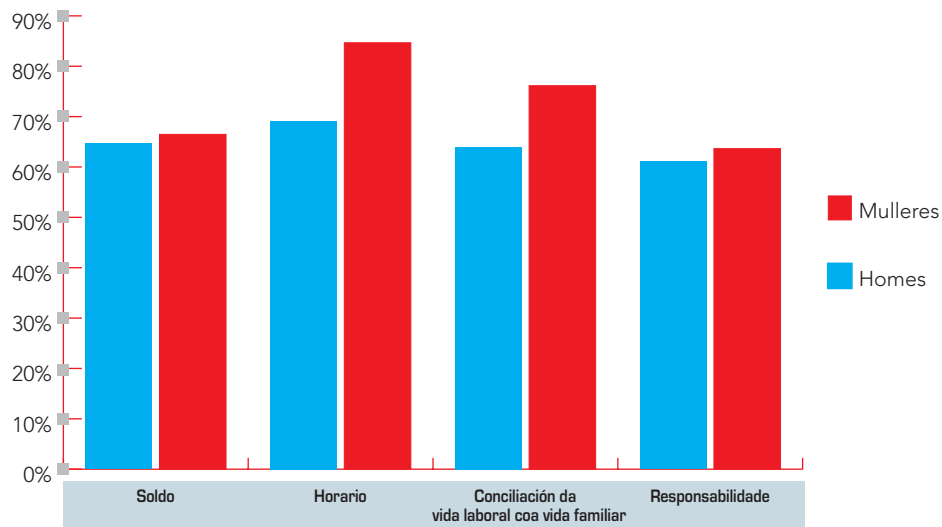
Así mesmo, opinan que as diferenzas salariais débense a:

Importancia no traballo

Preguntados sobre a que lle dan mais importancia no traballo, contéstanos os seguinte:

Carreira profesional

A pregunta final é se en xeral senten satisfeitos coa súa carreira profesional

	Colexiados			Colexiadas		
	Si	Non	Ns/Nc	Si	Non	Ns/Nc
	83,12%	16,88%	0%	61,36%	36,36%	2,27%

4. Entrevistas

ENTREVISTA COLEXIADA CON 11 ANOS DE EXPERIENCIA NA PROFESIÓN

1. Por que decidiches estudar Enxeñería Técnica Industrial?

Porque non aprobei a selectividade e non puideron facer o que quería que era matemáticas, así que me matriculei en Enxeñería Técnica Industrial onde non pedían selectividade

2. Cales foron as túas primeiras impresións ao chegar ao mundo laboral?

Que era un mundo de homes. Empecei a traballar nunha empresa do sector naval e non me deixaban pisar a obra para nada.

3. Foi complicado atopar traballo como Enxeñeira Técnica Industrial?

Todo o contrario, segundo acabei, atopei traballo sen dificultade

4. Foi de aplicación o que che ensinaron na universidade?

Moi pouco

5. Atopácheste con obstáculos ao longo da túa carreira profesional? De que tipo?

Non, unicamente que resulta máis complicado que che poñan como Xefe de Obra se es muller ITI

6. O teu traballo actual é como Enxeñeira Técnica Industrial?

Si, traballo nunha empresa do sector naval

7. Gústache esta profesión?

Si, aínda que caín aquí por casualidade, gústame

8. Como che gustaría evolucionar/evoluciónaches na túa carreira? velo posible?

Gustárame ter un posto de máis responsabilidade aínda que tampouco me preocupa demasiado. En xeral, estou contenta.

9. ¿Puidiches desenvolver o teu traballo con normalidade? (Á hora de dar solucións a algún problema, a túa opinión tíñase en conta)

Si, non me atopei con grandes dificultades e cos xefes vexo que teñen en conta as miñas opinións.

10. Sentícheste discriminada polo teu sexo? Se é así, en que tipo de traballo?

Ás veces si. Pero máis cos operarios que cos xefes ou outros ITIs.

Son cousas que notas cando vas ao taller ou a obra, fanche preguntas á mantenta, ou che encasillan con traballos administrativos. Por pór un exemplo, na miña oficina aínda que o administrativo é un home, cando vén un operario por algún tema administrativo vén antes a que llo resolva eu, en lugar de ir falar co administrativo.

Pero, só nestas pequenas cousas. Xa digo, cos xefes ou con outros ITIs non.

ENTREVISTA COLEXIADO SENIOR

1. Por que decidiches estudar Enxeñería Técnica Industrial?

Tiña varios amigos que ían estudar esta carreira e eu uninme a eles.

2. Cales foron as túas primeiras impresións ao chegar ao mundo laboral?

En principio, deume a impresión de que o que estudara tiña pouco que ver co que me atopei. Co paso do tempo cambiei de opinión.

3. Foi complicado atopar traballo como Enxeñeiro Técnica Industrial?

Non

4. Foi de aplicación o que che ensinaron na universidade?

Si, excepto no trato co persoal

5. Atopácheste con obstáculos ao longo da túa carreira profesional? De que tipo?

Non me atopei con obstáculos.

6. O teu traballo actual é como Enxeñeiro Técnico Industrial?

Estou xubilado

7. Gústache esta profesión?

Si

8. Como che gustaría evolucionar/evolucionaches na túa carreira? velo posible?

9. ¿Pudeches desenvolver o teu traballo con normalidade? (Á hora de dar solucións a algún problema, a túa opinión tíñase en conta)

Moi pouco

10. Sentícheste discriminado polo teu sexo? Se é así, en que tipo de traballo?

Non

ENTREVISTA COLEXIADA CON 3 ANOS DE EXPERIENCIA

1. Por que decidiches estudar Enxeñería Técnica Industrial?

Porque gustábame a química, pero non quería facer a Licenciatura en ciencias químicas. Fixen a especialidade de química.

2. Cales foron as túas primeiras impresións ao chegar ao mundo laboral?

Foron moi negativas. Déronme moi boas expectativas os orientadores da universidade, que ía terminar e xa tería traballo, pero a realidade foi moi distinta. Enviei unha chea de currículums e non me chamaban para ningunha entrevista. Empecei traballando como comercial.

3. Foi complicado atopar traballo como Enxeñeira Técnica Industrial?

Tardei 4 anos en atopar traballo como ITI. Na maioría dos anuncios pedían homes. Creo que influíu o feito de ser muller.

4. Foi de aplicación o que che ensinaron na universidade?

Non, en absoluto

5. Atopácheste con obstáculos ao longo da túa carreira profesional? De que tipo?

Unicamente a falta de cooperación entre compañeiros

6. O teu traballo actual é como Enxeñeira Técnica Industrial?

Si

7. Gústache esta profesión?

Si

8. Como che gustaría evolucionar/evolucionaches na túa carreira? velo posible?

Estou empezando a traballar no campo da prevención de riscos e gústame, pero vexo moi complicado o evolucionar.

9. ¿Puidiches desenvolver o teu traballo con normalidade? (Á hora de dar solucións a algún problema, a túa opinión tíñase en conta)

Non, creo que a maioría das veces non se tivo en conta o meu criterio.

10. Sentíchesche discriminada polo teu sexo? Se é así, en que tipo de traballo?

Si, se se entende discriminación, o darche un trato diferenciado por ser a única muller técnico da oficina e ter que escoitar comentarios do tipo: a nena vai coller o coche? ou ?non podemos facer tal ou cal comentario (machista) porque a nena está diante?.

ENTREVISTA COLEXIADA CON 5 ANOS DE EXPERIENCIA

1. Por que decidiches estudar Enxeñería Técnica Industrial?

Pareceume unha carreira con múltiples saídas profesionais e no seu momento con moita demanda laboral. Aínda que é certo que a miña idea sempre foi facer a superior pola rama de organización, a cal xa non cheguei nin a intentar debido a que tardei 6 anos en acabar a técnica.

2. Cales foron as túas primeiras impresións ao chegar ao mundo laboral?

Entre que era muller e pequena "á nena" non se lle tiña moito en conta, pero en canto empezan a coñecerche ese problema acábase.

3. Foi complicado atopar traballo como Enxeñeira Técnica Industrial?

Non, debido a que a cidade na que vivo, Vigo é unha cidade na que prevalece o sector industrial sobre outros sectores no momento de finalizar a miña carreira a oferta era ampla.

4. Foi de aplicación o que che ensinaron na universidade?

Non; sempre me queixei de que a carreira debería de ser máis práctica e máis enfocada ao desenvolvemento da profesión no mundo laboral. Unha vez que sales tes que aprendelo todo; aínda que é certo que che ensinan a buscarche a vida.

5. Atopácheste con obstáculos ao longo da túa carreira profesional? De que tipo?

Os normais, pero máis ben por falta de información e exceso de responsabilidade que por outros motivos.

6. O teu traballo actual é como Enxeñeira Técnica Industrial?

Poderíase dicir que si, posto que aínda que a titulación non é especificamente necesaria, os coñecementos se son necesarios. Na actualidade traballo como perito de seguros xerais.

7. Gústache esta profesión?

Aínda que acabo de empezar a desempeñala polo momento estou encantada.

8. Como che gustaría evolucionar/evolucionaches na túa carreira? velo posible?

Entendo que estamos falando de evolucionar a nivel profesional, eu creo que o fixen e creo que na actualidade é moi posible o facelo a condición de que demostres aptitudes e actitudes para iso. Eu pase de empregada a encargada e de encargada a autónoma.

9. ¿Puidiches desenvolver o teu traballo con normalidade? (Á hora de dar solucións a algún problema, a túa opinión tíñase en conta)

Si, nese aspecto non tiveron problemas, unha vez evidentemente que tiveron a experiencia suficiente como para ter que facelo.

10. Sentícheste discriminada polo teu sexo? Se é así, en que tipo de traballo?

Non, nunca me sentín discriminada polo meu sexo.

ENTREVISTA COLEXIADO CON 4 ANOS DE EXPERIENCIA

1. Por que decidiches estudar Enxeñería Técnica Industrial?

Nun principio porque era a carreira máis acorde cos meus estudos, xa que teño a titulación de Técnico Especialista en Electricidade (FP II), pero me convenceu tamén a amplitude de saídas laborais que me ofrecía.

2. Cales foron as túas primeiras impresións ao chegar ao mundo laboral?

Desde os primeiros días como ITI fun consciente da responsabilidade do posto de traballo que ocupo, xa que das miñas decisións depende o traballo a realizar por outras persoas, a seguridade das mesmas así como diversos aspectos económicos de distinta índole.

3. Foi complicado atopar traballo como Enxeñeiro Técnico Industrial?

A verdade é que no meu caso particular non tarde moito en atopar traballo, xa que presentei o Proxecto Fin de Carreira en febreiro do 2005 e empecei a traballar como ITI en xuño do mesmo ano

4. Foi de aplicación o que che ensinaron na universidade?

Dado o traballo que estou realizando na actualidade como ITI Proyectista, realmente estou aplicando máis o aprendido en Formación Profesional, así como a formación continua e os coñecementos obtidos coa experiencia adquirida.

5. Atopácheste con obstáculos ao longo da túa carreira profesional? De que tipo?

En canto ao exercicio diario da miña profesión non atopei obstáculos mais alá dos que poidan xurdir ao longo do desenvolvemento dun Proxecto e que se van liquidando con maior celeridade á vez que se vai adquirindo a experiencia necesaria.

6. O teu traballo actual é como Enxeñeiro Técnico Industrial?

Si, estou traballando como ITI, centrando a miña actividade en todo o relacionado co dimensionado de instalacións de locais comerciais, naves industriais, edificios ect. e a legalización de devanditas instalacións para o seu posterior uso.

7. Gústache esta profesión?

Si, porque é unha profesión na que che atopas nun proceso de formación continua, xa que todos os días adquírense novos coñecementos en función da fase do proxecto na que me atope.

8. Como che gustaría evolucionar/evolucionaches na túa carreira? velo posible?

Actualmente pertenzo á empresa como administrador solidario, o que sempre é gratificante, xa que o considero como un recoñecemento ao traballo realizado durante estes catro anos.

9. ¿Puidiches desenvolver o teu traballo con normalidade? (Á hora de dar solucións a algún problema, a túa opinión tíñase en conta)

Si, xa que a empresa na que me atopo esta formado por un grupo de traballo no que cada un dos membros é peza importante á hora de desenvolver calquera dos proxectos.

10. Sentícheste discriminado polo teu sexo? Se é así, en que tipo de traballo?

Unicamente podería estar exposto a unha discriminación nas entrevistas laborais que realicei e sinceramente non percibín discriminación algunha por parte dos correspondentes servizos de R.R.H.H.

5. Conclusións

Cómo conclusión, cabe destacar, que malia os avances conseguidos, a muller, no campo da Enxeñería Técnica Industrial, atópase aínda desfavorecida en canto a un trato de igualdade respecto ao seu xénero.

Se ben os datos do estudo falan de pequenas diferenzas nas porcentaxes en case todos os campos, tamén é certo que estamos a ver que as mulleres achegan unha maior formación complementaria e un maior coñecemento de outras linguas, o que podería indicar que se lles está esixindo máis cualificación para desempeñar os mesmos postos de traballo ou que precisan de maior especialización para atopar un traballo de calidade.

Segundo os datos acadados, as empresas, nas entrevistas de traballo, preguntan en maior medida ás mulleres sobre a súa vida persoal e familiar, dándolle máis importancia ao feito de teren fillos ou de poder telos se están casadas ou en parella.

Outro punto a destacar, e tendo en conta que nos últimos anos incrementou notablemente o número de mulleres que exercen esta profesión, sería o acceso aos postos de mando ou postos directivos, onde os homes teñen máis presenza e mesmo consideran que teñen máis posibilidades de ascender. Acontece o mesmo dentro do ámbito da responsabilidade dentro da empresa, porque a muller aínda segue tendo que elixir entre a súa carreira profesional e a familia.

E para finalizar, e non por iso menos importante, cabe salientar a grande diferenza de porcentaxe entre enxeñeiros técnicos industriais e enxeñeiras técnicas industriais con fillos. Aínda que comparando rangos de idades as diferenzas acúrtanse, son sempre os homes os que mellor poden conciliar o traballo coa vida familiar.

O máis salientable, dende ou punto de vista negativo, e que debería facernos recapacitar, é que en máis da metade das empresas aínda non está implantada ningunha medida para a conciliación da vida laboral e familiar, nin para os homes nin para as mulleres.

Ademais, é necesario buscar solucións para o coidado dos fillos en horario laboral. O número de prazas en garderías é claramente insuficiente e os horarios das mesmas non se axustan aos das xornadas laborais.

Todos estes datos reflectan que aínda queda camiño que percorrer, e que ademais do continuado pulo das institución públicas, deben ser as familias e os educadores en xeral os que inculquen ás novas xeracións os principios de igualdade.

 Coeticor®

XUNTA DE GALICIA
VICEPRESIDENCIA DA
IGUALDADE E DO BENESTAR
Secretaría Xeral da Igualdade

